

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM

Nr. 558, Datë 08.10.2018

“Mbi vlerësimin e projekt-vendimit të Entit Rregullator të Ujit lidhur me aplikimin për ndryshimit të nivelit tarifor për “Ujësjetllës Kanalizime Vau i Dejës” SHA”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Znj.	Juliana LATIFI	Kryetar
Z.	Eduard YPI	Zv/Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Anëtar
Znj.	Adriana BERBERI	Anëtar
Z.	Helidon BUSHATI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 08.10.2018, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Miratimi i projekt-aktit normativ, të nxjerra nga Komisioni Kombëtar Rregullator i ERRU-së, për miratimin e tarifave për Ujësjetllës Kanalizime Vau i Dejës SHA.

Baza ligjore: Neni 24, gërma d) dhe f); neni 26; neni 69 dhe 70 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës” (i ndryshuar).

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të relacionit mbi vlerësimin nga Autoriteti i Konkurrencës, i projekt aktit normativ, të nxjerra nga Komisioni Kombëtar Rregullator i ERRU-së, për miratimin e tarifave për Ujësjetllës Kanalizime Vau i Dejës SHA,

VËREN SE:

Enti Rregullator i Ujit nëpërmjet shkresës nr. 431 prot., datë 02.10.2018, informon Autoritetin e Konkurrencës se me vendimin e Komisionit Kombëtar Rregullator nr. 30, datë 27.04.2018 ka filluar procedurën për shqyrtimin e aplikimit për ndryshim tarife të shoqërisë Ujësjetllës Kanalizime Vau i Dejës SHA, e cila ka propozuar me anë të projekt-vendimit, të aplikojë tarifa të unifikuara për zonën pas riorganizimit.

Nga shqyrtimi dhe vlerësimi i informacionit mbi aplikimin për ndryshimin e nivelit tarifor (*unifikim tarife në të gjithë zonën e shërbimit*) si dhe projekt-vendimit përkatës “Mbi miratimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë për shoqërinë Ujësjetllës Kanalizime Vau i Dejës SHA”, rezultoi se:

Aplikimi i metodologjisë për ndryshimin e tarifave ka filluar me analizën e kostove të operimit dhe mirëmbajtjes, të cilat duhet të jenë të justifikueshme, si dhe në analizën e performancës e cila tregon rritje të tarifave në mënyrë graduale në vitet në vazhdim, duke patur orientimin drejt kostove për ofrimin e këtij shërbimi.

Tarifat aktuale që aplikon shoqëria Ujës-jellës Kanalizime Vau i Dejës SHA për ujin e pijshëm për konsum publik nuk janë miratuar nga ERRU, por UK Vau i Dejës SHA është mbështetur tek Vendimi nr. 47 datë 26.12.2011,” Për miratimin e tarifave të ujit për konsum publik” të KKRR-së të UK Shkodër Fshat SHA.

Shoqëria UK “Librazhd- Prrenjas” SHA aplikon për herë të parë metodologjinë për vendosjen e tarifave për shërbimet e furnizimit me ujë dhe largimin e përpunimit të ujërave të ndotura bazuar në vendimin Nr.42 datë 09.12.2015 të KKRR-së, konkretisht në analizën e kostove dhe të ardhurave për shërbimet e ofruara, ku janë bazuar këto tarifa të reja të cilat priten të miratohen.

Për shërbimin e furnizimit me ujë të pijshëm, aktualisht për konsumatorët familjar, unifikohet çmimi i faturimit të shërbimit të ujit të pishëm për të gjithë zonën.

Shoqëria UK Vau Dejës SHA prezanton në raport koston totale të nivelit të tarifave në fuqi, i cili është i ulët, dhe argumenton rritja e tyre, e cila nuk është abuzive, por bazohet në vendosjen e tarifave të drejta të shitjes në kushtet e tregimit të drejtpërdrejtë apo të tërthortë.

Nga ana e UK Vau i Dejës SH.A janë përcaktuar dhe objektivat për treguesit e performancës të cilat në vitin 2019 dhe që rezultojnë në:

- Zgjerimin e zonës së shërbimit meqë niveli i shërbimit është në nivele të ulta të shtrirjes së shërbimit duke synuar investimet fizike në të ardhmen
- Evidentimin e aseteve të kanalizimeve të ujërave të ndotura
- Legalizimin e lidhjeve të paligjshme për të ulur kostot e përballimit të shpenzimeve të cilat janë të larta.
- Shoqëria duhet të pajiset me matësa të mëdhenj në burime dhe rezervuare.
- Duhet të ndërtoj një organigramë me përshkrimë përkatëse për çdo pozicion, si dhe të hartojë një program ku të parashikohen numëri i punonjësve për operim dhe mirëmbajtjen e sistemit të KUN.
- Hartimi i një plani biznesi 5 vjeçar, për të gjithë zonën e shërbimit, duke mbajtur në konsideratë humbjet fizike, masat për kontrollin dhe disiplinimin e konsumatorëve abuziv dhe lidhjeve të paligjshme.

Referuar vlerësimit të KKRR-së, është gjetur e pajustificuar vendosja e e tarifës afrofe për shërbimin e KUZ për konsumatorët publik dhe privat gjë e cila është reflektuar dhe në draft vendimin e aktit normativ të ERRU-së për këtë ndërmarrje.

Referuar treguesve të performancës financiare rezulton se mbulimi i kostove operative do të rritet XXX% në vitin 2019 kundrejt XXX% aktualisht.

Do të realizohet një furnizim me ujë rreth XXX orë në ditë nga XXX orë që është aktualisht. Rritjen e nivelit të arkëtimeve të ujit pa të ardhura nga XXX% që është mesatarja në XXX% në vitin 2019.

Nga ana e shoqërisë UK Vau i Dejës SH.A janë përcaktuar dhe objektivat për treguesit e performancës të cilat në vitin 2019 parashikohen të përmbushen brenda kufijëve të shërbimeve mjaft problematike siç janë performanca financiare që mbulon vetëm XXX% të kostove direkte të operimit dhe mirëmbajtjes, hartimin e një plani biznesi 5 vjeçar, për të gjithë zonën e shërbimit, duke mbajtur në konsideratë humbjet fizike, masat për kontrollin dhe disiplinimin e konsumatorëve abuziv dhe lidhjeve të paligjshme.

Mbulimi me ujë i ofrohet vetëm XXX banorëve kundrejt XXX banorëve që është popullësia. Konsumatorët që faturohen nga ky shërbim janë XXX% familjarë dhe XXX% prej tyre janë publik dhe privat. Faturimi ka qënë më shumë me vlerësim pa përdorur matësa.

— **Mbulimi me kanalizime** nuk ka qënë faturuar sepse pothuajse XXX% mbulohen me gropa septike dhe aplikimi i tarifave për vitin 2018 të cilat janë tarifa të larta konsideruar zonat më të afërta si Shkodra, kur Vau i Dejës ofrimin e shërbimit të kanalizimit nuk e ka realizuar ende, popullësia ka gropa septike në shërbim të saj.

— **Niveli i matjes** aktualisht është XXX% në 2017 dhe pas instalimit të matësave për të cilat po punohet mendohet që në 2019 rreth XXX%.

— **Uji pa të ardhura** parashikohet që në vitin 2018 të bëhet pothuajse në të njëjtat nivele me vitin 2017 (XXX%), sepse ka humbje vjetore administrative dhe rreth XXX% e tyre janë humbje teknike.

— **Norma e arkëtimit** parashikohet të rritet nga XXX% në 2017 në XXX% në vitin 2019, pasi shoqëria ka një plan veprimi lidhur me informimin publik, vendosjen e qendrave të pagesave pranë zonave të tyre të banimit, me qëllimin e rritjes së kreditimit.

— **Kohëzgjatja e furnizimi të ujit** nuk parashikohet të përmirësohet pasi nuk ka sasi të mjaftueshme uji që mund t'i shërbej më shumë se XXX orë ujë në ditë, megjithatë parashikohet të përmirësohet në XXX orë për vitin 2019.

— **Efikasiteti i stafit** është ende në nivele aktuale XXX punonjës për XXX lidhje te UK dhe do të mbetet i tillë deri në vitin 2019.

ERRU shprehet gjithashtu se tarifat e propozuara janë në përputhje me parimin e rregullatorit mbi përballueshmërinë që fatura e llogaritur me tarifat e reja të mos jetë më shumë se XXX% të shpenzimeve mujore të një familjeje sipas të dhënave të INSTAT.

ERRU konsideron të arritshëm objektivat mbi treguesit e performancës duke dhënë dhe rekomandimet e mëposhtme për UK Vau i Dejës:

— Shoqëria duhet të forcojë përpjekjet për zgjerimin e zonave të mbuluara me shërbimet e FU dhe KUN për të garantuar akses për sa më shumë banorë në zonën e saj të shërbimit. Për këtë kërkohen investime të konsiderueshme fizike që shoqëria dhe aksionerët duhet të shtojnë përpjekjet për sigurimin e tyre.

— Shoqëria duhet të evidentojë asetet e kanalizimeve të ujërave të ndotura dhe t'i përfshijë në regjistrat kontabël të saj (ose bashkisë), si edhe të vlerësojë nevojat për fonde investimesh për ndërtimin e KUN.

— Shoqëria duhet të intensifikojë punën për zbulimin dhe legalizimin e lidhjeve të paligjshme.

- Të pajisen me matësa të mëdhenj pikat kyçe të sistemit të furnizimit me ujë, që nga burimet (puse dhe/ose kaptazhe), stacionet e pompimit, depot dhe në disa pika kyçe të rrjeteve shpërndarëse.
- Shoqëria duhet të ndërtojë një organigramë me përshkrimet përkatëse për çdo pozicion, si edhe një program për të ardhmen ku të parashikohet dhe numri i duhur edhe për operimin dhe mirëmbajtjen e sistemit KUN.
- Gjithashtu XXX% e popullsisë shërbehët me burime alternative (puse), pra sasia e ujit të derdhur nuk mund të matet, por gjithësesi aplikimi i një tarife fikse për shkarkimin e ujërave të ndotura do të ishte një zgjidhje e domosdoshme që duhet të konsiderohet sa më shpejt për të respektuar parimin që “ndotësi paguan” në funksion të mbrojtjes së burimeve ujore dhe të mjedisit në përgjithësi.
- Shoqëria të hartojë një plan biznesi XXX vjeçar i cili në aplikimin e ardhshëm të jetë i përditësuar, tek i cili të analizohet dhe parashikohet ulja e kostove, nevojat për investime dhe rritja e përqindjes së mbulimit me ujë dhe KUN.

Për sa më sipër, rritja e tarifave duhet të bëhet gradualisht në vitet në vazhdim, me kusht që çdo rritje të pasqyrohet me përmirësime të performancës së shërbimeve. Tarifat e reja duhet të jenë të orientuara drejt kostos së shërbimeve për të cilat ato aplikohen, kosto të cilat duhet të jenë të nevojshme për marrjen e këtyre shërbimeve.

Realizimi i investimeve për përmirësimin e rrjetit të ujësjellësit, duhet të jetë transparent, i përshtatshëm, efikas, fitimprurës, dhe të nxitin reduktimin e kostove nga niveli aktual si dhe përdorimin në mënyrë efektive të burimeve ujore ashtu edhe në ofrimin cilësor të shërbimit.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenet: 24, gërma d) e f); 69 dhe 70 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës” (të ndryshuar), me propozim të Sekretariatit,

VENDOSI:

1. Projekt-akti normativ për miratimin e tarifave të UK Vau i Dejës SH.A, nuk bie në kundërshtim me ligjin nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar, pasi nuk krijon barriera kufizuese të cilat sjellin pasojë për konkurrencën në treg.
2. T'i rekomandojë Entit Rregullator të Ujit si vijon:
  - a) Në projekt-vendimin “Mbi miratimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe ujërat e ndotura për ndërmarrjen Ujësjellës Vau i Dejës SH.A”, në pjesën e rekomandimeve të dhëna ndërmarrjes UK Vau i Dejës SH.A , të shtohen edhe rekomandimet e mëposhtme:
    - i. Tarifat që do të miratohen nga ERRU për UK Vau i Dejës SHA, duhet të jenë të orientuara drejt kostos së shërbimeve për të cilat ato aplikohen, duke verifikuar të gjithë ofruesit e shërbimit me matës dhe pamatës, me linjë të ofrimit të shërbimit nga UK Vau i Dejës SHA dhe ata që furnizohen me burime të tjera alternative, kosto të cilat duhet të jenë të nevojshme për marrjen e këtyre shërbimeve.

- ii.* Ndërmarrja UK Vau i Dejës SHA gjatë hartimit të planit 5 vjeçar duhet të mbajë në konsideratë ndarjen e kostove të shërbimit të furnizimit me ujë të pijshëm nga shërbimi i kanalizimeve të ujërave të ndotura, pasi kjo do të siguroj një analizë më të saktë dhe vendosje të tarifave më të drejta për ofrimin e secilit shërbim, evidentimin e aseteve të shërbimit të KUN dhe numërin e abonentëve që mbulohen nga ky shërbim, në kushtet e ekzistencës së një sistemi të tillë në këtë zonë që është shumë i kufizuar.
- iii.* Ndërmarrja UK Vau i Dejës SH.A të bëj sa më transparente investimet për përmirësimin e rrjetit të ujës-jellësit, duke i përdorur ato në mënyrë sa më të përshtatshme, efikase e fitimprurëse, me qëllim reduktimin e kostove nga niveli aktual dhe përdorimin në mënyrë efektive të burimeve ujore.
- iv.* Evidentimit nga ana e ndërmarrjes të një data baze të të gjithë abonentëve në zonat urbane /rurale, që përdorin burime alternative furnizimi me ujë, me qëllim faturimin sa më transparent të tyre dhe ofrimin e shërbimit sa më cilësor (klorifikim, mirëmbajtje).
- v.* Rivlerësimin e numrit të lidhjeve me/pa matës sipas popullsisë në zonat urbane dhe rurale që janë aktualisht, për shkak të reduktimit të numërit të tyre në këto zona, si edhe rillogaritjen e të dhënave financiare në vazhdim duke mbajtur në konsideratë gjendjen reale të abonentëve.

3. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin dhe ndjekjen e zbatimit të këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURENCËS